

The Hebrew University of Jerusalem

Syllabus

Law and Community among Jews in the Medieval Islamic World - 13404

Last update 11-10-2018

HU Credits: 2

Degree/Cycle: 1st degree (Bachelor)

Responsible Department: History of Jewish People & Contemporary Jewry

Academic year: 0

Semester: 1st Semester

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Dr. Oded Zinger

Coordinator Email: odedzinger@gmail.com

Coordinator Office Hours: Tuesday, 10:00-11:00

Teaching Staff:

Dr.

Course/Module description:

How did Jews of the medieval Islamic world experience the legal system? How could Jews make use of legal institutions, both Jewish and Muslim, and maneuver between them to their advantage?

In this course we will examine the legal system of the Jewish communities of the mediaeval Islamic world from the point of view of everyday practice. Through the documents of the Cairo Geniza we will explore the legal institution, their personnel, and the dramas that were enacted within them. Using a wide range of methodological approaches, we will see how the legal arena was embedded in the complex social fabric of the Jewish communities and the surrounding Muslim society and we will learn what historian can gain from legal documents and from studying the legal system.

Many of the cases we will explore will deal with matters of family and gender.

Course/Module aims:

Familiarity with the legal system of Jewish communities in the medieval Islamic world and the range of legal documents found in the Cairo Geniza.

Understanding the complex relations between the individual, Jewish communal institutions and those of the Islamic state.

Development of a methodological 'tool box' for the study of law and society.

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

To analyze historical documents from various genres using different methodological approaches.

Attendance requirements(%):

100

Teaching arrangement and method of instruction: A combination of lecture, discussion and guided reading of primary sources.

Course/Module Content:

Week 1: Introduction: Law and ... (fill in the blank: society, culture, literature,

gender, economic).

Week 2: The Jewish court – historical background and synchronic overview.

Week 3: The status and jurisdiction of Jewish courts in the medieval Islamic world: between autonomy and integration.

Week 4: Between Halakha and Shari'a: Legal influences versus legal practice.

Week 5: Court documents: deeds, notebooks, drafts, formularies and more.

Week 6: Marriage and Divorce in the Geniza: What can be done with documents of marriage and divorce?

Week 7: Settling disputes.

Week 8: Violence and the limits of communal power.

Week 9: Law and literature.

Week 10: The people behind the institutions – prosopography of the court.

Week 11: Legal pluralism (I): responsa and petitions.

Week 12: Legal pluralism (II): Muslim legal venues.

Week 13: Behind the scenes of the legal arena.

Required Reading:

In addition to the weekly reading assignments listed below, we will be reading Geniza documents and other primary sources (In Hebrew/English translation). Occasionally these texts will be read together in class and occasionally they will need to be prepared before the class. These reading assignments will be short in length, but will require slow and attentive reading.

• שבוע 1: מבוא: משפט ו.... (השלם את החסר: חברה, תרבות, ספרות, מגדר, כלכלה).
Kitty Calavita, Invitation to Law and Society: An Introduction to the Study of Real Law, 1-9.

מנחם מאוטנר, "שלוש גישות למשפט ותרבות", דברי האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, ט, תש"ע, עמ' 155-176.

• שבוע 2: בית הדין היהודי - רקע היסטורי ומבט סינכרוני:

מנחם אלון, המשפט העברי: תולדותיו, מקורותיו, עקרונותיו, מהדורה שלישית מתוקנת, ירושלים תשנ"ח, עמ' 41-4.

• שבוע 3: המעמד והסמכות של בית הדין היהודי בארצות האסלאם: בין אוטונומיה לאינטגרציה. גויטיין, "ראש ישיבת ארץ-ישראל כראש היהודים במדינה הפאטימית" ו"על אישור ממשלתי למינוי ראשי ישיבות ודיינים" בתוך היישוב בארץ-ישראל בראשית האיסלאם ובתקופת הצלבנים, ירושלים תש"ם, עמ' 52-81.

'חוזה עמר' על פי אחכאם אהל אלדמה מאת אבן קיים אלג'וזיה (תרגום ח' לצרוס-יפה) בתוך סופרים מוסלמים על יהודים ויהדות, עורכת חוה לצרוס-יפה, ירושלים תשנ"ו, 267-268.

• שבוע 4: בין הלכה לשריעה: השפעות משפטיות למול פרטיקה משפטית ליבזון, "משפט משווה יהודי-מוסלמי - תולדות המחקר ובעיותיו", פעמים 62 (תשנ"ה) 81-43.

• שבוע 5: מסמכי בית הדין: שטרות, פנקסי בית הדין, טיוטות, formularies, ועוד... שלמה דב גויטיין, "תחום השיפוט של קהילה" בתוך חברה ים תיכונית (עיבוד וקיצור לכרך אחד), עמ' 383-408.

• שבוע 6: מה אפשר לעשות עם כתובות וגטים? ידידיה סטילמן, "כתובות הגניזה כמקור ללבוש האשה בימי הביניים", תעודה, א, תש"ם, עמ' 149-160.

אמיר אשור, "הגנה על זכויות האישה על פי הסכמי נישואין מן הגניזה הקהירית ומקורות ערביים מקבילים", ג'מאעה יט (תשע"א) 7-36.

• שבוע 7: פתרון סכסוכים.

Simon Roberts, "The Study of Disputes: Anthropological Perspectives," in *Disputes and Settlements: Law and Human Relations in the West*, ed. John Bossy, Cambridge 1983, 1-24.

• שבוע 8: אלימות וגבולות הכוח הקהילתי. אברהם גרוסמן, "עבריינים ואלמים בחברה היהודית באשכנז הקדומה והשפעתם על סדרי הדין" שנתון המשפט העברי של המכון לחקר המשפט העברי, ח, תשמ"א, עמ' 135-152.

יום טוב עסיס, "פשע ואלימות בחברה היהודית בספרד (המאות ה'ג'–ה'ד') ציון, נ, תשמ"ה, עמ' 221-240.

• שבוע 9: משפט וספרות. שולמית אלמוג, משפט וספרות, עמ' 11-28 ו57-96.

• שבוע 10: האנשים שמאחורי המוסדות (פרופוגרפיה). Lawrence Stone, "Prosopography" *Daedalus* 100 (1971), 46-79.

מרים פרנקל, 'האוהבים והנדיבים': עילית מנהיגה בקרב יהודי אלכסנדריה בימי הביניים, עמ' 47-49 ו74-86.

שבוע 11: פלורליזם משפטי (I). שו"ת ופטציות. רון שחם, 'ליהנות מכל העולמות: תמרון בין פורומים משפטיים בחברות אסלאמיות', המזרח החדש, מו, תשס"ו, עמ' 55-78.

Ido Shahrar, "Legal Pluralism, and the Study of Shari'a Courts", *Islamic Law and Society*, 15 (2008), 112-141.

שבוע 12: פלורליזם משפטי (II). ערכאות גויים.

Oded Zinger, "'She Aims to Harass him': Jewish Women in Muslim Legal Venues in Medieval Egypt" *AJS Review* 42:1 (2018), 159-192.

שבוע 13: מאחורי הקלעים של הזירה המשפטית.

Marc Galanter, "Justice in Many Rooms: Courts, Private Ordering, and Indigenous Law" *Journal of Legal Pluralism* 19 (1981), 1-34.

Additional Reading Material:

Course/Module evaluation:

End of year written/oral examination 0 %

Presentation 0 %

Participation in Tutorials 20 %

Project work 50 %

Assignments 30 %

Reports 0 %

Research project 0 %

Quizzes 0 %

Other 0 %

Additional information: